

Nemzetpolitikai összefoglaló

2014. 47. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Üléseztek a MÁÉRT szakbizottságai

A 2015 a külhoni magyar szakképzés éve program eddigi előkészületeit és a kapcsolódó feladatokat mutatta be Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár a Magyar Állandó Értekezlet Gazdaságfejlesztési és Önkormányzati Szakbizottsága csütörtöki ülésén. A nemzetpolitikai államtitkár alapvető célként jelölte meg, hogy a határon túli közösségek szülőföldjükön boldoguljanak, amihez elengedhetetlennek nevezte, hogy gazdasági szempontból is gyarapodjanak. Hozzátette: ehhez adhat megfelelő alapokat a program és ráirányíthatja a figyelmet arra is, hogy a hagyományos nemzetpolitika mellett figyelmet kell fordítani a gazdaságfejlesztésre is. Kiemelte, hogy a program többek között fiatal vállalkozók hálózatának kialakításával és támogatásával, valamint a megfelelő szaknyelv anyanyelven történő elsajátításával tudja támogatni a külhoni magyar közösségeket.

Greza István, a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkarságának miniszteri biztosa a MÁÉRT Szórvány Szakbizottsága ülésén elmondta, az asszimiláció a legnagyobb ellensége a szórványban élő magyarságnak, ami ellen közös gondolkodással lehet fellépni. Bodó Barna, a bizottság társelnöke fontosnak nevezte, hogy a politikai események ne tudják befolyásolni a szórvány magyarságának megmaradását. Ezért is kell a szórvány ügyét folyamatosan napirenden tartani, a kérdést a társadalom figyelmének előterébe hozni - hangsúlyozta.

Kovács Ádám Zoltán, a Külgazdasági és Külügyminisztérium nemzetközi együttműködésért felelős helyettes államtitkára a MÁÉRT Külügyi és Jogi Szakbizottsága ülésén elmondta, hogy a külgazdaság kiemelt szerepe mellett fontos a külügy klasszikus feladatainak ellátása, a külhoni magyarság érdekeinek hatékonyabb érvényesítése a nemzetközi fórumokon. A szomszédos országokkal való kapcsolatra áttérve kiemelte, hogy a tárgyalások során minden esetben a külhoni magyarság érdekeit tartják szem előtt, és különös figyelmet fordítanak a határ menti együttműködések élénkítésére, valamint a külképviseletek külgazdasági tevékenységének fokozására. Wetzel Tamás a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkarságának helyettes államtitkára a kiemelt nemzetpolitikai programokkal kapcsolatban jelezte, hogy a 2010-ben megindult munkának meglelt a gyümölcse. A Nemzetpolitikai Kutatóintézet munkájával kapcsolatban elmondta, hogy rengeteg konferenciát, előadást, megbeszélést szervezett és kiadványt jelentetett meg, amelyek nagyban hozzájárultak a figyelem aktuális nemzetpolitikai témákra való irányításához.

Klaus Johannis győzött az államfőválasztásokon

A szavazatok 99,07 százalékának feldolgozása után Johannis 54,5 százalékkal vezet, Ponta 45,49 százalékon áll, így teljesen biztos, hogy az ellenzéki Keresztény-Liberális Szövetség jelöltje nyerte a vasárnapi államfőválasztás második fordulóját. Victor Ponta vasárnap

késő este beismerte vereségét és gratulált Klaus Johannis államfőjelölt győzelméhez. „A népnek mindig igaza van” – közölte a kormányfő. „November 16-án az állampolgárok rendkívüli erős jelzést adtak a változás iránti igényre. Ez a jelzés a politikai osztálynak is szólt. Én megértettem ezt a jelzést, és erre kérem politikustársaimat is” – jelentette ki a második fordulót követő első sajtótájékoztatóján Románia választott elnöke. Klaus Johannis „fenomenálisnak” nevezte a vasárnapi részvételi arányt. „Ez volt a legkellemesebb meglepetése” – jelentette ki. Hozzátette azonban, hogy a kampány véget ért, most neki kell látni dolgozni. Országosan a két magyar többségű megyében (Hargita, illetve Kovászna) volt a legalacsonyabb a részvételi arány, 47,83 és 49,85 százalék, ami jelentősen elmarad az országos szintű 64,1 százaléktól, ám annak ellenére magasabb a két héttel ezelőttinél, hogy ezúttal nem voltak magyar jelöltek a szavazólapon. A két megyében főlényesen Klaus Johannis szerezte a legtöbb szavazatot, a választók több mint háromnegyede voksolt a volt nagyszabeni polgármesterre. „Köszönettel tartozunk a választóknak, amiért ilyen nagy számban járultak az urnákhoz” – fogalmazott vasárnap este az RMDSZ kolozsvári székházában Kovács Péter főtitkár a maszol.ro hírportál beszámolója szerint. A szövetség főtitkára a magyarlakta megyékben leadott szavazatokat is megköszönte, hozzátéve, hogy hétfőn ismertetik az RMDSZ álláspontját az elnökválasztással kapcsolatban. Mint ismeretes, az RMDSZ egyik jelöltet sem támogatta az államfőválasztás második fordulójában. Kelemen Hunor szövetségi elnök korábban Johannisról azt mondta, nem támogathatnak olyan jelöltet, aki „arrogáns módon elutasított mindenfajta tárgyalást”, és csak „a voksainkat akarja, de nem képviseli a céljainkat”, míg Pontát korrekt és megbízható partnernek nevezte, de a támogatásával kapcsolatos döntést az befolyásolta, hogy a magyarellenes Corneliu Vadim Tudor is mögé állt.

A szakértők egybecsengő véleménye, hogy a Ponta-ellenes szavazatok döntötték el a választást. Az eredmények általános meglepetést okoztak, hiszen a második forduló előtti utolsó felmérések is Victor Ponta jelentős előnyét mutatták. Nyugat-Európában ismét több ezer román állampolgár nem voksolhatott. Hiába kérték több szavazóköri körben is az urnazárás határidejének módosítását, végül helyi idő szerint 21 órakor mindenhol meg kellett tagadni a belépést a külképviseletre, ahol ezután már csak azok szavazhattak, akik az adott épületen belül tartózkodtak. Emiatt ismét dulakodások törtek ki a rendfenntartók és a szavazni akarók között. Mindezek ellenére csaknem 380 ezer román állampolgár voksolt külföldön – az első körben 160 ezer román állampolgár szavazott a külképviseleteken, és több mint 80 százalékuk jobboldali jelöltekre adta voksát. A történetek ismét szimpátiatüntetéseket váltottak ki Románia nagyobb városaiban, így Bukarestben, Kolozsváron és Temesváron is, amelyek során közvetlenül az exit poll-adatok nyilvánosságra hozatala után nekiláttak Johannis győzelme megünneplésének, miközben Victor Ponta kormányfő lemondását követelték. Az elemzők szerint a választási eredményekben jelentős szerep jutott a közösségi portálokon folytatott kampánynak, amelyben Klaus Johannis támogatói sokkal aktívabbak voltak. Míg Victor Pontára az idős, kevésbé iskolázott, falusi választók szavaztak, Johannist a nagyvárosok lakói, a fiatalok és

a külföldön élő román állampolgárok támogatták. Az exit poll-adatok közzététele után Johannes fenomenálisnak nevezte az eredmény alakulását, és igazi hősöknek nevezte az urnák elé járuló választópolgárokat.

Helyhatósági választások Szlovákiában

A Központi Választási Bizottság (ÚVK) vasárnap délután jelentette be a helyhatósági választások hivatalos eredményeit. Az ÚVK adatai szerint az állampolgárok 48,34 százaléka vett részt a választásokon. A részvételei arány a városokban 38,25 százalékos, míg a falvakban 60,92 százalék volt. A helyhatósági választások során a független polgármesterjelöltek voltak a legnépszerűbbek, 1 104 községben ők győztek. Őket követi a Smer, melynek jelöltjei 847 településen foglalhatják el a polgármesteri széket. Harmadik helyen a Kereszténydemokrata Mozgalom (KDH) végzett, 122 polgármesteri posztot szerezve meg. A Magyar Közösség Pártja (MKP) 107 polgármesteri posztot mondhat magáénak, a Most-Híd pedig 87-et. A helyi képviselőtestületekben ugyancsak a független képviselők vannak túlsúlyban. Számuk eléri a 6 ezret. A második legtöbb képviselői helyet, szám szerint 5 123-at a Smer szerezte, őket követi a KDH 2 190 képviselővel, majd az MKP 1 151, a Szlovák Nemzeti Párt 841, illetve a Most-Híd 829 képviselői hellyel. Berényi József, az MKP elnöke a választás kapcsán elmondta: „Korábban kijelentettem, hogy a 2010-es helyhatósági választások eredményét szeretnénk megismételni, ami nagyjából sikerült is, bár tapasztalunk némi csökkenést. Amíg az eltelt választási időszakot 127 MKP-s polgármesterrel zártuk, most 105 olyan polgármesterünk lett, aki a magyar párt színeiben önállóan tudott győzni. Emellett azonban a négy évvel ezelőttnél több koalíciós győztesünk van, azaz olyan polgármester, aki MKP-tagként különféle koalícióban aratott sikert. Míg akkor ők 36-an voltak, most 45-en vannak. Ha hozzájuk adjuk azokat is, akik felfüggesztették a tagságukat, hozzávetőleg ugyanazt az eredményt értük el, mint 2010-ben. Az MKP-s színekben induló, önálló önkormányzati képviselőkből négy évvel ezelőtt 1190 volt, most pedig 1150-en vannak. A képviselőink számát tekintve túlléptük az 5 százalékos támogatottságot. Összességében tehát elmondható, hogy a kitűzött célunkat elértük, miközben a pártok versenyében parlamenten kívüli pártként a dobogós 3. helyre kerültünk, ami komoly eredmény.“

Komárom az egyetlen olyan magyarlakta város volt, amelyben közös jelöltet indított az MKP és a Híd, és közös jelöltlistát állított a két párt. A polgármesteri posztot végül a független Stubendek László szerezte meg. Stubendek négy éve az MKP jelöltjeként a második helyen végzett, egy ideig úgy tűnt, idén is őt fogja indítani a párt, ám az MKP nyáron úgy döntött, Czíria Attilát jelöli. Miután megegyeztek a Híddal, ő lett a közös jelölt. Stubendek ezután jelentette be, hogy függetlenként próbálja elnyerni a tisztséget. Dunaszerdahelyen a Hídon belüli viták miatt a vártnál könnyebb dolga volt az MKP-nak. Hájos Zoltán meggyőző fölényrel nyert - több mint 800 szavazattal kapott többet a

második Csicsai Gábornál (Híd). A helyi közgyűlésben is MKP-s többség lesz. Somorján tarolt az MKP. A polgármesteri posztért nem volt verseny, az egyedüli jelölt Bárdos Gábor győzött. A képviselőválasztáson egyet kivéve csak MKP-s jelöltek győztek. Mandátumot szerzett Bauer Edit volt EP-képviselő is, míg Érsek Árpád honatya, volt államtitkár kiesett a közgyűlésből. Párkányban 24 év után búcsúzik a polgármesteri széktől Ján Oravec. A két évtizeden keresztül leválthatatlan városvezetőt a független Szabó Eugen verte meg, aki mögé az MKP, a Híd és a Smer is felsorakozott. Érsekújvárban véget ér a Pischinger-korszak, 12 év után új polgármester lesz. A választást a szlovák nagykoalíció és a Híd által támogatott független Klein Ottokár operaénekes nyerte meg. Ógyallán Basternák Ildikó (MKP), a 2010-ben meggyilkolt egykori ógyallai polgármester, Basternák László özvegye győzött. Szencen ismét Karol Kvál lett a polgármester, a független (az MKP és a Híd által támogatott) jelölt meggyőző fölényrel nyert. Nagymegyeren meglepetésre Lojkovič Sámuel lett a befutó, aki kétszer több szavazatot kapott, mint a regnáló Néveri Sándor. Lojkovič több cikluson keresztül volt polgármester, mígnem 2007-ben korrupció vádjá miatt börtönbe kellett vonulnia. Ennek ellenére is megválasztották őt a nagymegyeriek. Gútán ismét Hováth Árpád (MKP) nyert. Füleken Agócs Attila (független, Híd támogatással) megelőzte az MKP által indított Szvorák Zsuzsát. Rimaszombatban Jozef Šimko folytathatja. A 2010 óta a várost vezető polgármester ismét függetlenként indult, az MKP támogatásáért cserébe egy polgármester-helyettesi posztot fog kapni. A hidas Orosz István iskolaigazgató csak a harmadik helyen végzett. Tornalján Szögedi Annak újrázott, akit az MKP a Smerrel együtt indított. Rozsnyón fölényes győzelmet aratott Burdiga Pál, a Híd elnökségi tagja. A nagyobb pártok nem indítottak vele szemben jelöltet, támogatóként az MKP is felsorakozott mögötte. Szepsiben 1990 óta Zachariaš István (MKP) volt a polgármester, aki idén nem indult. A választást a független Slavomír Borovský nyerte, az MKP jelöltje kétszáz vokssal kevesebbet kapott. Királyhelmeceen a polgármester Pataky Károly lesz, akit a Híd a Smerrel, a KDH-val, az SDKÚ-val és a Sieť-tyel együtt indított.

Orbán Viktor kormányfő Brenzovics Lászlóval egyeztetett

Az ukrainai gázszállításokról, infrastrukturális fejlesztésekről és a kárpátaljai intézmények felújításokról is tárgyalt Orbán Viktor miniszterelnök Brenzovics László megválasztott ukrainai parlamenti képviselővel, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnökével. A tárgyaláson üdvözölték a magyar-ukrán határátkelők és a térség úthálózatának fejlesztését. Megállapodtak, hogy a magyar kormányzat eddig is kiválóan működő Keleti Partnerség programját folytatják, és így lehetőség nyílik további kárpátaljai magyar kulturális és szociális intézmények felújítására.

